

Omistajanvaihdoksen rahoitus

Omistajanvaihdosilta

Kerava

..

8.10.2019

Elisa Sipponen

Finnvera Oyj

Sisältö

- Finnveran rooli pk-rahoituksessa
- Rahoitettavuuden arviointi
- Arvonmäärittämisestä
- Rahoituksen lähteet
- ”Omarahoitus / pankkirahoitus ?”
- Rahoitusesimerkit

”Pk-yritysten näkökulmasta ja pelkistäen”

Finnveran rooli pk-yritysten rahoituksessa

➤ Painopiste erityisesti kasvavissa, kansainvälistyvissä ja uudistumishakuisissa yrityksissä sekä omistajanvaihdoksissa ja aloittavissa yrityksissä

25 661

Pk-yrityksiä asiakkaina

➤ Rahoitusmarkkinoita täydentävä toimija; tiiviin pankki-yhteistyön myötä roolina usein tarjota takauksia kattamaan pankkien luottojen vakuustarpeita.

943 milj. €

Vuonna 2018 tarjottu
pk- ja midcap-rahoitus

➤ Hyvät hankkeet eivät saisi jäädä toteutumatta rahoituksen järjestymisen vuoksi

129 milj. €

Markkinapuute – Mahdollistaminen - Vaikuttavuus

921 kpl

Vuonna 2018 omistajanvaihdoksiin

Arvonnäätitysmenetelmistä

1. Substanssiarvo

”Yrityksen omaisuuden velaton käypä arvo”

2. Tuottoarvo

”Tulevien vuosien tulosten summa”

3. Markkinaperusteinen eli vertaileva menetelmä

”Mielenkiintoinen lisä”

Arvoon vaikuttavia tekijöitä

- Kasvu, kannattavuus ja muu taloudellinen suorituskyky
- Arvioitavissa oleva toimialan ja kilpailutilanteen kehitys
- Asiakaskannan rakenne ja laatu
- Alihankkijoiden ja toimittajien laatu ja luotettavuus
- Tuotteiden tai palveluiden kilpailukyky
- Muut tulevaisuuteen liittyvät epävarmuustekijät
- Taloudellisen informaation luotettavuus ja läpinäkyvyys
- Henkilöriippuvuus, johtoryhmätyöskentely, johtamisjärjestelmät
- Yrityksen omistajuuden ja yrittäjyyden siirrettävyys – yrittäjäriippuvuus

Bloomin taksonomia

– tiedon omaksumisen taso

(0. Ei tiedä: asia tuntematon)

1. **Tietää:** Muistaa ulkoa
2. **Ymmärtää:** Ymmärtää mitä tarkoittaa ja mistä syystä
3. **Soveltaa:** Osaa soveltaa käytännön ongelmanratkaisussa
4. **Analysoida:** Voi itse päätellä, miksi...
5. **Syntetisoida:** Oivaltaa itsenäisesti
6. **Arvioida:** Kykenee tarkastelemaan merkitystä eri osa-alueilla

Bloomin taksonomian soveltaminen - arvonmääritykseen liittyvän tiedon taso

- (0. Ei tiedä:** Ei ajankohtainen, ei kiinnostusta, ei tietoa)
- 1. Tietää:** Tietää yrityksen arvon, joka saatu luotettavasta lähteestä
- 2. Ymmärtää:** Ymmärtää miten arvo on laskettu
- 3. Soveltaa:** Osaa soveltaa valittua arvonmääritysmenetelmää
- 4. Analysoida:** Voi itse päätellä arvoon vaikuttavia tekijöitä ja niiden merkitystä
- 5. Syntetisoida:** Oivaltaa miten arvoon vaikuttavia tekijöitä tulisi kehittää yrityksen arvoon vaikuttamiseksi
- 6. Arvioida:** Arvon kehittämistoimien vaikuttavuuden arviointi ja parantaminen

Johtopäätökset arvonmäärityksestä

- Jokainen yritys on ainutlaatuinen, jonka lisäksi pienissä yrityksissä on erityisiä ominaispiirteitä, joiden johdosta arvonmäärityksessä painottuu kokemukseen ja markkinanäkemykseen nojautuva soveltaminen.
- Arvon ja sen muodostumisen ymmärtäminen on hyvä viitekehys toiminnan - ja samalla yrittäjän yritysvarallisuuden – kehittämiseen.
- Omistajanvaihdokseen varautuminen (arvon kehittämisen muodossa) voi toimia erinomaisena ajurina yrityksen uudistumiselle ja kasvulle.
- Numeroiden rinnalla kiinnitettävä huomiota myös muihin toiminnan laatuun liittyviin tekijöihin.

Yrityskaupan vaikutus yrityksen rahoitettavuuteen?

■ Vaikuttaako yrityskauppa kassavirtaan ja sen ennustettavuuteen?

■ Yrityskaupan vaikutus luottoluokitukseen?

- Epäjatkumon tuoma epävarmuus
- Ostajan kyvykkyys
- Taloudellinen asema

■ Yrityskaupan vaikutus vakuudelliseen asemaan?

- Aikaisemman yrittäjän varallisuus
- Yrityksen varallisuus

■ Pk-yritysbarometri 1/2018

- Ulkopuolinen rahoitus yleensä pankista
- Vakuudet ja OPO-vaatimukset harmittavat

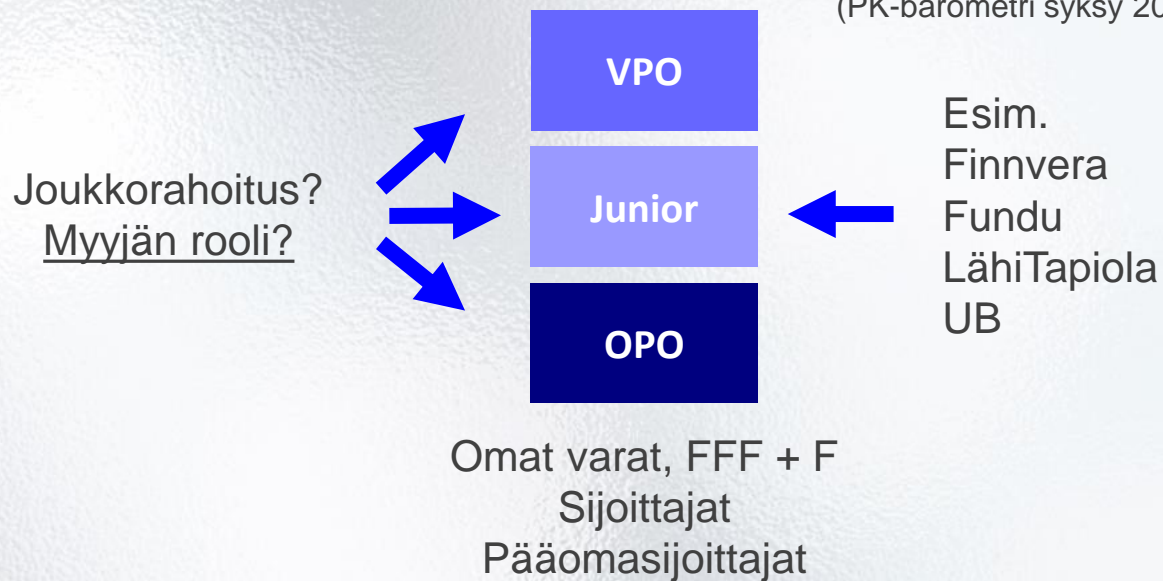
■ Usein nähdään vahvasti ulkopuoliseen rahoitukseen pohjautuvia hankkeita, jolloin rahoituksen saatavuus korostuu

Rahoituksen lähteet?

”47 prosentilla ulkopuolista rahoitusta,
useimmiten pankista (70%)”

”OPO- ja vakuusvaatimukset osin haasteena”

(PK-barometri syyskuu 2018)

Omarahoitusosuus ja kassavirta

Liikevaihto

Materiaalit, palvelut ja hlöstökulut

Liiketoiminnan muut kulut

Rahoituskulut, verot ja muut

Investoinnit, kpo-muutos

Vapaa kassavirta (= potentiaali esimerkiksi lainalyhennyksiin ja osinkoihin)

Esimerkki

Lyhennyspotentiaali 60.000 eur

* Laina-aika 5 vuotta

= VPO-potentiaali 300.000 eur

Kauppahinta 500.000 eur

- VPO-potentiaali 300.000 eur

= Omarahoitus 200.000 eur (40 %)

VPO-potentiaali = Vuotuinen lyhennyspotentiaali * kohtuull. laina aika
(laina-aika riippuu tulevaisuuteen kohdistuvista epävarmuustekijöistä, esimerkiksi 3-5 vuotta)

Omarahoitusosuus = Maksettava kauppahinta – VPO-potentiaali

Liiketoimintakaupan rahoittaminen

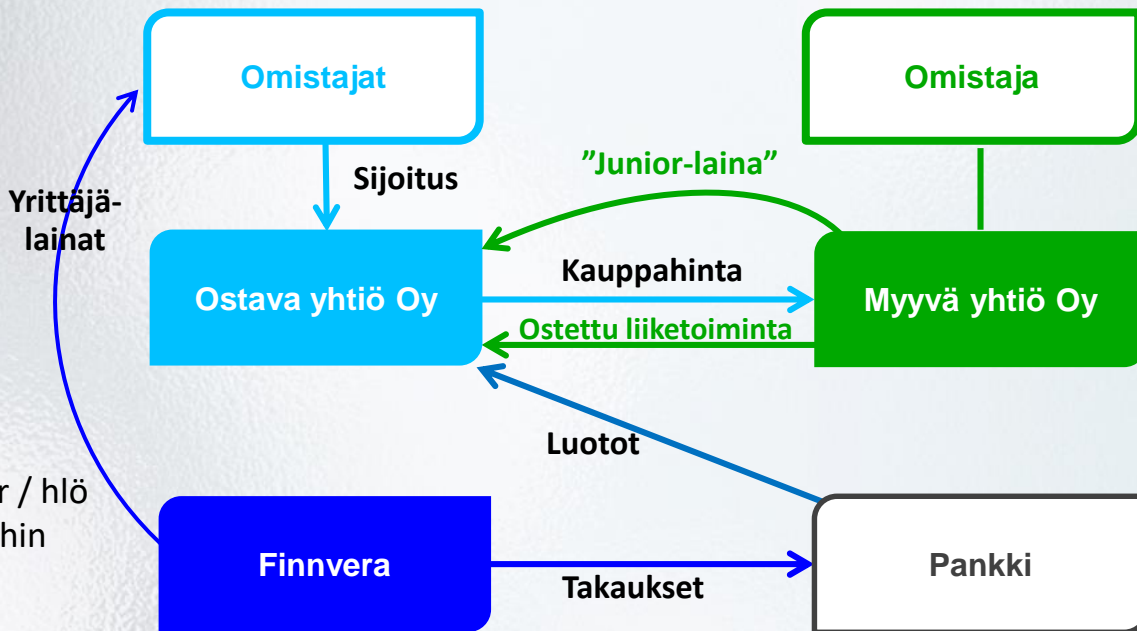
- ostajana perustettava yhtiö

Rahoitusratkaisu

- Omarahoitus
  - Ostajien varat
  - FV:n Yrittäjälainat
  - Myyjän "junior" tmv.
- Pankin senior-luotot

Finnveran osuus rahoituksesta

- 1) Yrittäjälaina max. 100.000 eur / hlö
- 2) Takaukset 50% pankin luottoihin

Osakekaupan rahoittaminen

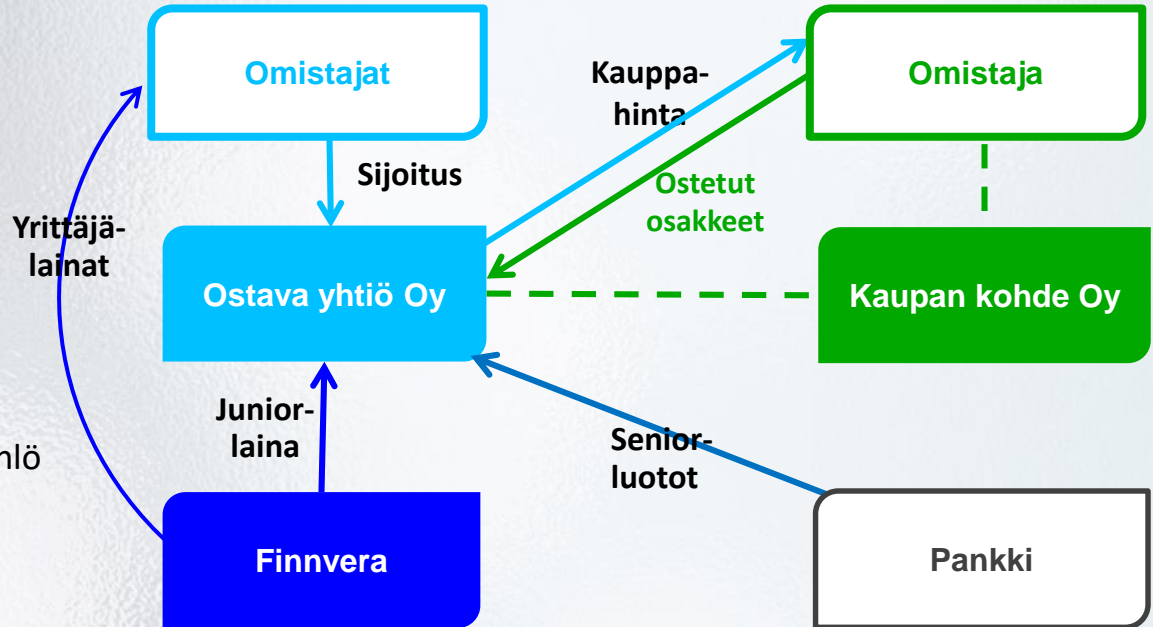
- ostajana perustettava yhtiö

Rahoitusratkaisu

- Omarahoitus
  - Ostajien varat
  - FV:n Yrittäjälainat
- Finnveran junior-laina
- Pankin senior-luotot

Finnveran osuus rahoituksesta

- 1) Yrittäjälainat max 100 teur / hlö
- 2) Finnveran junior (Kasvulaina)

Finnveran rooli yrityskauppojen rahoituksessa

Useimmiten takaajana kattamassa pankkien luottojen vakuustarpeita puutteellisen vakuusmassan tai vakuussuunnittelun vuoksi.

Yleensä takausosuus 50 %, mutta vahvasti painopistealueella olevan osalta voi tapauskohtaisesti olla korkeampi.

Rahoitusosuudet kymmenistä tuhansista muutamaan miljoonaan, harvemmin yli 5 milj. eur

Finnveran Kasvulaina

- Junior-laina, alisteinen bullet
- Tavoite-minimikoko 500.000 eur
- OPO 20%, junior 30% ja senior 50%

Finnveran Yrittäjälaina

- Henkilökohtainen laina osakkeiden ostamiseen tai osakepääoma / SVOP-sijoitukseen
- Korkeintaan 100.000 eur / 80%

Yleisimmät koetut tai nähdyt haasteet pääosin ratkaistavissa

- ammattimaisemmalla ja ajoissa aloitetulla valmistautumisella?

*Valmistautuminen ja neuvonantajat
Arvostustaso ja epävarmuustekijät?
Kyvykkyys ja haltuunotto
Myyjän rooli – rahoitus ja haltuunotto*

elisa.sipponen@finnvera.fi

@elisasipponen